

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Megyédévre . . . . . 8 korona
 Egyszerre . . . . . 12 „
 Vidékre: Megyédévre . . . . . 5 „
 Egyszerre . . . . . 20 „

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 G á s z l ó J ó z s e f.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Honmentés.

— márc. 8.

Mint a miniszterelnöknek a szabadelvűpárti körben tartott fejtegetései — mely pártnak megvan immár az az érzése, hogy épp oly erős, mint tiszta céltudatossága miatt a helyes mértéket betartó vezére van — lángoló lelkesedést keltettek, úgy lobbantotta lángra a tehetetlenségének mindinkább tudatára jövő ellenzék haragját a miniszterelnök indítványának felolvasása a házban. Az ellenzék ugyanis követelte, hogy rögtön hozzák tudomására az indítvány tartalmát és Tisza István grófnak nem is volt további aggálya, hogy az ellenzéknek megtegye ezt a szivességet, dacára annak, hogy az indítványt egyelőre titokban akarta tartani. Most hát tudja az ellenzék, mi lesz a sorsa: vagy aláveti magát, vagy eltiportatik.

És ez az alávetés sem fog elfogadtatni, ha csak a pillanatnyi helyzetre vonatkozólag kínáltnék. A parlament minden jövőendő tárgyalásaira vonatkozó alávetésnek kell annak lennie. Mert ez az alávetés csak akkor teljesen biztosított, ha feltételei a házszabályok szakaszaiban felsoroltatnak.

Tisza István gróf persze csak egy évre akarja érvényben hagyni a házszabályok általa indítványozott módosítását, csak egy évre és ama törvények elintézésére, melyek részint sürgősek, részint olyanok, melyeket, mint a tavalyi költségvetést és a tavalyi ujoncjutalékot, már rég el kellett volna intézni. De érvénynyel bírna ez a módosítás a házszabályok végleges reformjára is. Ezt a reformot is a miniszterelnök által felállított ugyanazon kantélák mellett kell foganatosítani és ezzel adva van a biztosság, hogy nem hiúsul meg áthághatatlan akadályokon, melyeknek felállítása eddig az ellenzék tetszésétől függött. Tisza

István gróf tehát, mint igazi államférfi, az alkalmat, melyet eddigi magatartásával az ellenfél nyújtott neki, a viszonyok oly alapos és tartós megváltoztatásához iparkodott kihasználni, mely egyedül teszi lehetővé a magyar állam tekintélyének megóvását, a további gazdasági és kulturális fejlődést, — mindenkelőtt azonban a nemzetét is. És éppen itt tűnik ki a miniszterelnök magas hazafiúi nézete, mert maradandóan nem akarja a szólásszabadság korlátozását, az ellenzék hasznos érvényesülésének megakadályozását, mert ő maga is károsnak tartja, ha az ellenzék komoly törekvéseit egy szerelmi szolgálatokra kész, a véletlen által összedobott többség elfojtja.

A kisebbségnek tehát legyen meg továbbra is a parlamenti létjogosultság teljes mértéke, de a többség ellen nem szabad többé privilégiummal bírnia. Ha van benne erő, ám győzzön eszméi által, de ne legyen joga s ne legyenek eszközei, ha minden tüdvös kezdeményezés híjával van is csak a házszabályokkal való visszaélés által a parlamentre és az országra rákényszeríteni káros akaratát. Az oly házszabály fennállása, melyben a kisebbség ily előjogokkal bír, annak bevallása lenne, hogy Magyarországon nem a nemzeti eszme pártján van a többség, hogy tehát a magyar államban nem okvetlen a magyar fajt illeti meg a politikai vezetés. Nem kell ezt a vallomást tennünk, mert nem igaz, mert nem felel meg a tényeknek, mert a szabadelvűpárt valóban keresztül-kasul nemzeti. Tényekkel bizonyítani most, midőn odaadásteljesen követi ama férfi vezetését, a ki felismerte, hogy a haza veszélyben van és a ki megtalálta az eszközt, hogy a hazát mindenkorra megóvja az ilyen veszélyektől.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk telefon jelentése. —

Budapest, március 7

Az ellenzék úgy határozott, hogy már ma megkezdi a harcot az indítvány ellen. De az indítvány még nincs megindokolva, a miniszterelnök nincs Budapesten s egyéb alkalom is kínálkozott a harcra. Belekapaszkodtak hát az elnöki előterjesztések egyik pontjába. Abba, amely Héderváry Károlynak a király személye körüli miniszterré való kinevezéséről szólt.

Az elnöki székben Feilich Artur báró ül. Megnyitja az ülést, fölolvastatja a jegyzőkönyvet s aztán az elnöki bejelentések során jelenti, hogy az irományok közt van a miniszterelnök jelentése Khuen Héderváry Károly gróf kinevezéséről. (Nagy zaj) Kéri a kinevezés tudomásul vételét.

Ugron Gábor: Nem veszi tudomásul a jelentést és kéri a Házat, hogy ne vegyék tudomásul. Csak nemrég történt, hogy Héderváry Károly a Ház nyílt ülésén az a többség szavazta le amelyből a kormány alakult. Ez példátlan eset súlyos elbírálás alá esik, hogy a legfontosabb közjogi állások egyikére olyan embert tegyenek, aki épen közjogi tudatlansága folytán szavaztatott le. (Helyeslés balfelől.)

Holló Lajos: Nem veszi tudomásul a kinevezést. Indítványozza, hogy a kinevezést tüzzék napirendre. (Helyeslés.)

Hieronymy Károly: Mindkét indítvány egyszerűen közjogi képtelenség. A kinevezés felségjog és miután a szóban forgó esetben a kinevezés miniszteri felelősség mellett jött létre, teljesen megfelel a közjog rendelkezéseinek. Kéri tudomásul venni a kinevezést.

Polonyi Géza: A felségnek kétségtelen joga a miniszter kinevezés, de a parlament ellenőrzési joga is kétségtelen. A parlament tehát nem akar vitázni hanem fölír a koronához, hogy a kinevezett miniszter nem alkalmas helyének betöltésére. Szóló reméli, hogy a többség is reprezentálja ezt a kinevezést.

Elmondja, hogy Héderváryt a Ház nyílt ülésén szavazták le épen a szabadelvűpártiak alkotmányjogi kérdésben s a szabadelvűpárt által promogált alkotmányjogi álláspont homlokegyenest áll a Héderváry Károly közjogi álláspontjával. Ilyen miniszter kinevezéséhez a parlament nem járulhat hozzá. — Maga az a tény,

TOLNAI DANIEL

Debrecen, Piac-utca 49 szám.

o a főpostával szemben, o

ajánlja legnagyobb választéku raktárát, férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség

Olcsó árak

hogy a parlament még el sem intézte a vesztegetési ügyet, Héderváry kinevezését a megvitattás tárgyává tenni kényszeríti. Nem szabad elzárkózni az elől, hogy ilyen kinevezés fölött a magyar parlament meg ne bírálja. Támogatja a napirendre tűzési indítványt.

Lengyel Zoltán: Tisza István ismeretes indítványa ugyan azt tenné indokoltá, hogy az ellenzék mindaddig ne is tárgyaljon, amíg ez az indítvány a Ház előtt van, de a Héderváry féle kinevezés szükségessé teszi a főlshólatást. Indítványt akar tenni arra nézve, hogy amíg a vesztegetési ügy elintézve nincs, a Ház ne határozzon a kinevezés kérdésében. (Helyeslés.)

Rakovszky István: Tudomásul veszi a királyi kéziratot és a napirendre tűzést nem kívánja, de nem fogadja el azt az interpretációt, mely szerint a királyi kinevezés nem tűzhető napirendre. Minden, ami a ház elé kerül, napirendre tűzhető.

Olay Lajos: A kinevezési jog minden kétség felül áll, de a tudomásvétel vagy tudomásul nem vétel is kétségtelen. (Ellentmondás a jobboldalon.) A kinevezést a politikai tisztesség szempontjából kifogásolja. A magyar politikai élet szempontjából szükségesnek tartja a napirendre tűzést.

Plósz Sándor: A kérdés közjogi oldalához szól. Kétségtelen, hogy a kinevezési jog a felség joga és kétségtelen, hogy a parlamentnek is megvan a joga, hogy tudomásul vegye-e a kinevezést vagy sem. (Zaj a baloldalon.) A parlament leszavazhatja az új minisztert, de feliratra nincs joga. (Nagy zaj a baloldalon.)

Elnök: Tudomásul veszi-e a Ház a kinevezésről szóló jelentést, vagy elfogadja-e Holló, illetve Lengyel Zoltán indítványát? Első kérdés a Lengyel indítványára vonatkozik s minthogy névszerinti szavazást kértek, azt elrendeli.

Névszerinti szavazás.

Elnök: A szavazást elrendeli. Dedovics jegyző olvassa a képviselők névlajstromát. Végül kihirdetik az eredményt, mely szerint a Ház elveti Lengyel Zoltán indítványt.

Az ülést tíz percre fölfüggesztik.

Szünet után (az elnöki széklet **Jakabffy** foglalja el.

Elnök: Elrendeli a szavazást az elnöki indítvány felett, majd a szavazás végeztével jelenti a Háznak, hogy az elnöki indítványt a többség tudomásul vette.

Eszerint a gróf Khuen Héderváry Károly kinevezéséről szóló miniszterelnöki jelentést szótöbbséggel tudomásul vették.

Ujabb szünet után

Jakabffy elnök bemutatja a többi irományokat, köztük Szilágymegeye feliratát Rákócói hamvainak hazaszállítása iránt.

Thaly Kálmán és **Hock János** sürgős intézkedést kívánnak a kormánytól.

Lengyel Zoltán indítványozza, hogy a kérvényi bizottság 8 nap alatt tegyen jelentést a kérvényről.

Hieronymi 8 napi határidő helyett a mielőbbi utasítást ajánlja.

Többek hozzászólása után az ellenzék kérésére holnap Lengyel indítványa felett névszerinti szavaznak.

Az ülés további folyamán csupán az volt érdekes, hogy

Lovász Márton interpellációjára

Nyiri miniszter légből kapott kohol-

mánynak jelentette ki a mozgósításról szárnyra kelt híreket.

Az interpelláció előtt

Rakovszky István beszélt a miniszterelnök indítványa ellen.

KÖZIGAZGATÁS.

A városi közigazgatási bizottság ülése.

márc. 8.

Tegnap délután 3 órakor tartotta meg a város közigazgatási bizottsága a havi rendes ülését a városháza nagy tanácstermében Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt.

Az ülésen elnökön kívül jelen voltak még: Kovács József polgármester, Vecsey Imre v. főjegyző, Bészler Károly, Dr. Magoss György, Dr. Sárvány Gyula, Aczél Géza, Szabó Kálmán, Király Gyula, Csányi Viktor, Fauszt Elek, Latinovics Mihály, Dr. Galánffy János, Lengyel Imre, Márton Imre, Márk Endre, Horváth István, Dr. Kocsár Gábor és Szilágyi Imre bizottsági tagok.

Elnök üdvözölve a megjelent tagokat az ülést megnyitja.

A polgármester jelentése.

A polgármester február havi jelentéséből kiemeli, hogy a rendőrség az elmúlt hónapban 229 egyént tartóztatott le. Munkakönyvet a rendőrség 43 drbot adott ki. A katonai létszám 2404 ember és 902 lóból állott. A lakosság állami adóban befizetett összesen 86533 kor. 92 fillért. A községi bíróság ügyforgalma 333 drb. volt. Tudomásul vették.

A közegészségügye.

A közegészségügyi viszonyok február hónapban kedvezőlenebbek voltak, mint az előző január havában. Megbetegedések a légző szervek hurutos és lobbos bántalmaiból állottak elő többnyire. A népesedést illetőleg született 100 fiu 99 leány összesen 199 egyén. Halva született 2 fi 5 nő, összesen 7 egyén. Meghalt az elmúlt hónapban 74 fi 79 nő, összesen 153 egyén, Házasságra lépett 63 pár. A kórház betegforgalmából a hónapra 161 fi és 141 nő összesen 302 egyén maradt. Tudomásul vették.

Közütatás.

Az iskolába járó tanulók között ragályos vagy járványos betegség az elmúlt hónapban csak a Jókai utcai növendékek között fordult elő, miért az iskola 2 osztályát be kellett zárni. Különbben a tanulók iskolába járása rendes volt. A közoktatásügyi minisztere Domahidy Elemér főispánt a múlt hónapban az orsz. tanítói árvaház felügyelő bizottságának elnökévé, Fauszt Elekné urasszonyt pedig a bizottság tagjává nevezte. A miniszter továbbá Szini Péter nyug. áll. tanítónak 40, Klein Márton tanítónak 40, Kótay Imréné árvaházi ápolónőnek 40 korona állam segélyt adott.

A kir. tanfelügyelő az elmúlt hónapban az ev. ref. iskolák nagy részét meglátogatta s ott a tanítás eredményét jónak találta. Tudomásul vették.

Közteherviselés.

A város lakossága az elmúlt hónapban befizetett egyenes állami adóban 146930 kor. 12 fillér, mely a múlt év hasonló havának befizetésével szemben 41191 kor. 84 fillérrel kevesebb.

Fizetési halasztást a pénzügyigazgató 2 esetben a miniszter a múlt hónapban egy esetben adott.

Időleges házadó mentesség egy esetben sem lett megállapítva. Tudomásul vettek.

A kir. ügyész jelentése.

A kir. ügyész jelentése szerint a kir. törvényszékfogházában február hónap végével fogva maradt 111 férfi és 13 nő. Fegyelmi büntetést se az örök se a foglyok nem kaptak. A rabkeresmény 754 kor. 43 fillér volt, melyből a foglyoknak 78 kor. 49 fillér jutott osztalékkul. A foglyok közül 1 rab tudó gyulladásban meghalt. Tudomásul vették.

Végül a folyó ügyeket intézték el s ezzel az ülés 5 és fél órakor véget ért.

× **A jog és pénzügyi bizottság** e hónap 12-én szombaton délután fél 4 órakor a városháza nagy tanácstermében Vecsey Imre v. főjegyző elnöklete alatt ülést tart.

× **Eskütétel.** Az országgyűlési képviselőt választók névjegyzékének kiigazítására hivatott küldöttség tagjai tegnap délután fél 5 órakor tették le Kovács József polgármester előtt a városháza könyvtár szobájában a hivatalos esküt.

× **A közigazgatási bizottság 1903 évi jelentése.** A közigazgatási bizottság 1903 évi jelentésének, felülbírálatára kiküldött bizottság e hónap 9-én szerdán délután 3 és fél órakor a városháza nagy tanácstermében ülést tart.

× **Helybenhagyott segély.** A nőgyelettel kebelében fennálló szövőipariskola részére a közgyűlés 600 koronát és 50 öl tűzifát szavazott meg. A tegnap érkezett miniszteri leirat a közgyűlés határozatát helybenhagyja.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága ma délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Az ülés folyó ügyeket intéz.

A Dóczy féle leánynevelő intézet hangversenye. A debreceni ev. ref. egyház leánynevelő intézete tegnap délután megismételte hangversenyét. A hangverseny ezuttal is színig megtöltötte a tágas disztermet s nem egy volt a hallgatóság között, ki másodsor is szívesen gyönyörködött a bájos növendékek kedves számaiban. Az intézet vezetősége gyönyörködve tekinthet a két nap szép sikerü délutánjára s a kedves növendékekre, kik most is oly szép hirnevet szereztek a különben is jó nevű intézetnek. Különös feltűnést keltett a szereplők közt remek szavaltával Grünvald Alice s az előadott művek sorában rendkívüli tetszést aratott, Szojanovics Jenő gyönyörű alkotása az Ének a Csodaszarvasról.

A főiskolai diákság tegnap gyűlést tartott, melyen elhatározta, hogy megünnepli Kossuth halálának tizedik évfordulóját és küldöttsége koszorút visz Kossuth sírjára. Adakozásra szólítja fel a debreceni polgárságot is. A budapesti egyetemi ifjuságnak Kossuth-serleg létesítésére indított mozgalomhoz szintén csatlakozik a diákság.

Pár toljuk a hazai kisipart!

A legfinomabb és legdivatosabb keztük, valamint a legszakszerűbben készült sérvkötők, háskötők, stb. a legjutányosabb árakon kaphatók és megrendelhetőek

Vitárius Béla

külföldön tanulmányozott keztücs- és kötszerész mesternél
DEBRECEN, főtér, Bádogos u. (Tisza-palota.)

Tóth Béla. gyógyszerész mellett

Vendégjárás Debrecenben.

A városi fogatok szellőztetésére bő alkalom van mostanában. A tekintetes város lovai ugyanis olyan kövérek, hogy a gutaütés kerülgeti valamennyit, hát ha egyébre nem, ez ellen is jó a sűrű vendégjárás.

Mikor Herceg, Esterházy, Bársony, Jancsó megérkeztek, fogadásukra kivonult félszáz uri ember. Volt éljenzés, üdvözlő beszéd, hajlongás bőven. Kis hija hogy a m. á. v. hivatalos szönyeget is le nem terítették eléjük.

De már tegnap, mikor Esterházy János gróf, a nemzeti ügy lelkes apostola, akinek a felesége a 48-adiki vértanu báró Jeszenák leánya, — elutazott: már csak egy árva városi kocsi jutott neki, egy lélek se kísérte ki a vasúthoz, még csak hajdu se jutott a bakra.

Az országos magyar szövetség alakuló ülésére bizony félig se telt meg a városháza nagy terme. A civis polgárság teljesen távol maradt.

Egy ilyen ós magyar, mikor a Bikában rászóltak, hogy miért nem volt ott, haragosan mondta: — Ej, no! Hiszen a klérikalikusok csinálták, hát mit kerestem volna én ott?

Ime ily elvakult felfogás tesz némely embert közömbössé, mikor a legszentebb nemzeti ügyről van szó!

Herceg Ferenc pazar elmésségeit mohón élvezte a közönség.

Pedig kis hija, hogy el nem esett ettől a gyönyörűségtől.

Herceg ugyanis lejövetele előtt való éjjel hajnali 4 órakor feküdt le. Rászólt az inassára:

— Reggel 6 órakor kelts föl!

De aztán jó hangosan hozzátette:

— Szívesen adnék 120 pengőt, ha nem kellene fölkelnem!

Hanem az inas mégis fölverte. Mikor pedig látta ura keserves nyújtzkodását, így szólt:

— Nagyságos uram, terheljük meg a 120 pengővel a debrecenieket!

És most a szanatórium-est következik.

Ujra kivonulnak a városi diszfogatok.

Jönnek egy igazán emberbaráti ügy apostolai.

De vajjon, mikor vége lesz az ünnepnek, nem hagyják el Debrecen városát — per pedes apostolgoum?

EGYLET.

A sz. Erzsébet egyesület tegnap látogatott választmányi gyűlést tartott melyen kihirdették a multkori közgyűlés választásának az eredményét. E szerint Váradi Szabó Jánosné urnó választatott meg elnöknővé. A jelenlevő új elnöknőt Dr. Wolafka Nándor püspök, társulati igazgató lelkesen üdvözölte, mire Váradi Szabó Jánosné elnöknő röviden, de annál bensőbbben válaszolt és elnöknői szék-

két nyomban el is foglalta. Molnár K. Dezső pénztáros jelenti, hogy a sz. Erzsébet kath. nőegylet vagyona most már 1400 kor. Alapítótágokul ujabban jelentkeztek: Szabó Miklósné, Tóth Béláné és Mihalovits István tekintettel boldogult feleségének emlékére. A választmány ezután megbeszélte a szegények segélyezésének módozatját és a munkafelosztás elvénél fogva külön csoportokra jelentkeztek a lelkes társulattagok, hogy a szegények gondozására a ruhaneműek, gyűjtésére minden hölgy legjobb tehetsége szerint tevékenyen közreműködhessek. Szóba került végül egy legközelebb rendezendő hangverseny vagy nyárimulatság, mely elé, minthogy a rendezés és tervezgetés szellemes és finom érzésű hölgyek kezében van, jogosult kíváncsisággal tekinthet a nagy közönség.

H I R E K

Szanatórium-est.

Rákosi Jenő Debrecenben.

márc. 8.

Vasárnap nagyszabásu estét rendez Debrecenben a József kir. herceg szanatórium egyesület, melynek Lukács György békési főispán az elnöke.

Ennek az egyesületnek magasztos emberbaráti hivatása van. Abban fáradozik ugyanis, hogy a magyar nép közt iszonyu pusztító tüdővész ellen a népet védelmezze s az alföldön a tüdőbetegek gyógyítására népszanatóriumokat alapítson.

Az első ilyen népszanatóriumot már építik is Czigler Győző műgyetemi tanár tervei szerint Gyula városában. Es a József kir. herceg nevére nevezett egyesület folytatja áldásos működését, hogy mentül több magyar embert mentsen meg.

Vasárnap ennek az apostoli törekvésnek gyámolítására itt Debrecenben rendez nagyszabásu estét az egyesület.

Kétszázötven tagu rendezőség vette kezébe a vasárnapi est rendezését. Ebben a bizottságban együtt találjuk Debrecen uri asszonyait és társadalmunk összes szereplő egyéniségeit.

A vasárnapi szanatórium est három részből fog állani

1. irodalmi és művészi előadás lesz az Arany Bika disztermében;

2. nagy vacsora lesz a Bika földszinti termében az országos nevű vendégek tiszteletére;

3. tánc lesz a diszteremben kiválagos kiviradtig.

Ilyen nagyszabásu est évek óta nem volt Debrecenben.

A műsor meglepetésekben gazdag lesz. Annyit máris jelezhetünk, hogy itt lesz Jászai Mari a legnagyobb magyar színművésznő.

Es eljön Rákosi Jenő, a legnagyobb élő magyar költő. Rákosi Jenő még soha sem volt Debrecenben és első látogatásának emlékeztető alkalmát a város közönsége és hatósága is hivatalosan fel fogja arra használni, hogy a magyar nemzet szellemi életének vezérét, Rákosi Jenőt, a költőt, a magyarosítás legdiadalmasabb hőst, a nemzeti küzdelmek vezérét, a legkiválóbb drámaíró, publicistát, a magyar ujságírás atyamesterét méltóképen fogadja és ünnepeljék.

A városban egyébaránt óriási az érdeklődés a szanatórium-est iránt. Megjósolhatjuk, hogy ott lesz Debrecen egész

művelt uri közönsége. Az Arany Bika szűk lesz vasárnap este az óriási közönség befogadására.

A meghívókat holnap küldi szét a rendezőség.

A műsor végleges megállapítása késleltette eddig a meghívók szétküldését. Már a holnapi nap folyamán azonban, mint értesülünk a meghívókat szétküldik, de tájékoztatásul már most közöljük, hogy jegyeket a mai naptól kezdve Zádor Lajos, Bekés Lajos és Borsos Kata üzleteiben kaphat a közönség. Az estélyt egyébként a meghívók szerint közvacsora fogja követni, azután pedig tánc lesz. Az estély rendezését a következő hölgyek és urak fogadták el:

Urnök. Bánó Lehelné, Bernáth Elemérné, Berencsy Jánosné, Berzoffi Vincéné, Bodnár Gézané, dr. Brunner Edéné, dr. Bruckner Ernőné, Csanak Józsefné, Csanak Jánosné, Cseley Gyuláné, Demetrovics Pálné, Dobieczy Sándorné, Donogán Istvánné, Ericz Ernőné, Hutiray Béláné, Irinyi Istvánné, Jármy Tamásné, özv. Jóó Istvánné, Kazinczy Gáborné, Komlóssy Arthurné, dr. Kovács Jzsefné, Kövendy Domokosné, Konez Akosné, Kovács Antalné, Lasz gallner Kálmánné, Latinovics Mihályné, dr. Losonezy Almosné, özv. Mayer Emilné, Miskolczy Jenőné, Miskolczy Lajosné, Medeczky Ferencné, Nemes Zoltánné, Rásó Istvánné, dr. Sárvary Gyuláné, özv. Várady Szabó Jánosné, Szabó Kálmánné, Szabó Miklósné, Szalay Józsefné, Szávay Gyuláné, Székely Ferencné, özv. Szöllősy Imréné, Szőgyényi Jánosné, Szücs Miklósné, dr. Szücs Gézané, Tóth Béláné, dr. Tüdős Jánosné, dr. Udvarhelyi Dezsőné, dr. Ujfalussy Józsefné, Vecsey Imréné, Vecsey Zoltánné, Weszprémy Zoltánné. Zádor Lajosné.

Urak: Balogh Ferenc, Dr. Bartha Béla, Dr. Balkányi Ede, Bánó Lehel, Berencsy János, Bernáth Elemér, Berzoffy Vince, Bárány Hermann, Bocán Elemér, Bodnár Géza, Dr. Boross Lajos, Dr. Borzsovay Jenő, Dr. Bruckner Ernő, Buzás Elek, Dr. Czákó Zsigmond, Czeglédy Mihály, Csathó Zsigmond, Csánky Viktor, Csanak János, Cseley Gyula, Dr. Cseke Miklós, Csohány László, Dicsőfi József, Dobieczy Sándor, Domahidy Elemér, Dóczy Gedeon, Domahidy Pál, Donogán István, Doktor Armin, Eitlinger Oszkár, Ericz Ernő, Faust Elek, Fazekas Sándor, Fekete Sándor, Geréby Pál, Dr. Gulyás István, Gyémánt Samu, Harsányi Gusztáv, Hegedüs István, Dr. Hegedüs Jenő, Dr. Horogh Pál, Dr. Horváth Ferenc, Hutiray Béla, Jármy Tamás, Jóna Kálmán, Jogakadémia polgársága, Kacsokovics Dezső, Dr. Kardos Albert, Dr. Kardos Samu, Karsa István, Kazinczy Gábor, Kaszanyitzky Andor, Kálmánczhey Mór, Kajáry Lajos, Kassay Béla, Dr. Kenyeres Elek, Dr. Kenéz Gyula, Kernhotfer József, Kiss Albert, Kneusel, H. Kornél, Komlóssy Arthur, Konez Ákos, Kovács Antal, Kovács József, Dr. Kovács József, Kövendy Domokos, König Antal, Dr. Krasznay Gábor, Kuuze Gusztáv, Latinovics Mihály, Dr. Lehoczky István, Dr. Losonezy Almos, Dr. Lőfkovits Márton, Dr. Ludmány János, Lukács Ernő, Lukács István, Makó Lajos, Magi Elek, Magyarossy Ferenc, Dr. Matócsy László, Dr. Márton Kálmán, Mérey Árpád, Miskolczy Lajos, Miskolczy Jenő, Ifjabb Möricz Pál, Nagy Géza, Nemes Zoltán, Oláh Károly, Orosz Sándor, Ifj. Ozory István, Pákozdy Sándor, Péntes Sándor, Bárány Podmaniczky Béla, Polgár Zsigmond, Rásó Gyula,

Rásó István, Ravazdy György, Rudnyánszky Gyula, Dr. Sárváry Gyula, Somossy Antal, Szamuely Viktor, Dr. Szász, Szávay Gyula, Dr. Váradi Szabó János, Szele György, Székely Ferenc, Székely Imre, Szilágyi Imre, Sziemeth Károly, Szögyényi János, Szunyogh Sándor, Szücs Miklós, Than Gyula, Tolnay Kornél, Tóth Béla, Dr. Tüdös János, Dr. Ujfalussy József, Dr. Ujfalussy Géza, Varga Gyula, Dr. Varga Elemér, Várady Károly, Vásárhelyi Géza, Vecsey Zoltán, Vecsey Imre, Veszprémy Zoltán, Wieber Adorján, Gróf Zedtwitz Alfréd, Zivuska Ferenc, Fráter Zoltán, Gajzágó Béla, Dr. Tüdös János, Dr. Udvarhelyi Dezső.

* **A Debreceni Helyi Vasút** Részvénytársaság vasárnapi közgyűléséről a *Debrecen* tegnapi száma több tuzott és a tényeknek meg nem felelő hirt közöl, melyeket egy szemtanu és a vitában is részt vett részvényes információ alapján helyesbiteni kötelességünknek tartunk.

Téves az, mintha a kiküldött miniszteri biztos bárkitől a szót megvonta volna; erre szükség sem volt, de egyesek kétszer-háromszor is szólottak a tárgyhöz, annélkül, hogy ebben bármely részről akadályoztattak volna. A miniszteri biztos csak az egyik felszólaló részéről elhangzott *jogfosztás* kifejezést utasította vissza, miután ezt ő biztos minőségében sem engedhetné meg, hogy itt jogfosztás vagy jogtalanság történjék.

Épöly igazságtalan az a támadás, mely a közleményben *Dobieczy* Sándor elnök és *Laber* Mihály igazgató ellen foglaltatik. *Dobiecki* Sándor városunk egyik országgy. képviselője, sokkal nagyobb érdemeket szerzett már városunk körül, semhogy föltételezhető volna, hogy ő a város érdekei ellen bármily lépésre kapható volna és épen a lefolyt közgyűlésen is azon fáradozott, hogy a felmerült ellentéteket elsimítsa és kiegyenlitsse. *Laber* Mihályt pedig annál méltatlanabban érte a támadás, mert egyenesen az ő szakértelmének köszönhető, hogy a Helyi vasúttársaság ily virágzó vállalatá vált és ő mint ügyvezető igazgató a közgyűlésen föl sem szólalt, egyáltalában az egész vitában részt sem vett. Nem a mieink a hibások, hanem elítélendő a budapesti Forgalmi Bank kiküldötteinek eljárása, akik támaszkodva tulhatalmukra az egész közgyűlést egyszerűen mellifikkálni akarják.

Hiába, elkövettük a hibát, hogy *részvényeinket eldobtuk magunktól*, most viselnünk kell annak következményeit. Bántó csak az, hogy érdekeinket nem tudjuk jobban megvédeni.

A Forgalmi Bank ezen tulhatalmának megtörésére csak egy mód van, igyekezzünk a részvényeket visszaszerezni vagy ha ez nem lehetséges, a városi tanács figyelmébe ajánljuk az ügyet, *szerezze meg a város az összes részvényeket*, amint azt Temesvár városa megtette. Hasznosabb befektetést a város részéről nem igen képzelünk.

* **Zoltán napja.** Debrecenben régi, de nem valami jó szokás a névnapok

ünneplése. Egy-egy szereplő férfiú nevénapján valóságos népvándorlás indul meg e boldog név viselőjének hajléka felé. Nem ritkán százával lepik el otthonát a vendégek, akik közül a szerencsés házigazda sokakat aznap lát először uri házában és aztán a jövő év ugyanezen napjáig soha többé. Nem csoda ily körülmények közt, hogy a megtisztelt ünneplettek éppen a nevük napján sürgős hivatalos dolguk akad valahol, Debrecenből minél távolabb. De azért a régi szokás, a névnap iudvölés fenmarad, sőt terjed. Mi is ennek a rossz szokásnak vagyunk rabjai, mikor egészen kisvárosias naivsággal megemlékezünk egy-egy névnapról. Ma a Zoltánokra került a sor. Akárhányan vannak városunk kedves, derék Zoltánai közt, a kik valóban méltók a szives jókívánságokra. Soruk élén csak *Weszprémy* Zoltánt, a vármegye érdemes, kiváló egyeniségű főjegyzőjét említjük. De ha a névnapjárás egyéb következményei jutnakeseünkbe, akaratlanul az ujévi gratulációs seregére gondolunk.

* **Személyi hírek.** Némethy Károly miniszteri tanácsos tegnap Debrecenben időzött. *Laub* Emil, *Fellner* és *Hellmer* bécsi színházépítő cég mérnöke ma reggel Debrecenből vizautazott Bécsbe.

* **A sás.** A kereskedelmi és iparkamarához számosan fordulnak félig kikészített sás beszerzési forrásáért fonási célokra. — Legközelebb még a nagybányai nőegylet is tudakozódott — a mely nőegyletben az árva gyermekek, de különösen női ipariskolájának a tanítványai valódi művészettel fonnak a sásból különböző tárgyakat, — pedig ezelőtt épen Nagybánya vidékén termeltek sást fonási célokra.

A kamara kérdést tett a m. kir. kereskedelmi muzeumnál, mint olyan állami intézménynél, a hol leghamarabb feleletet lehet kapni az ilyen kérdésekre.

A válasz meg is érkezett és következőleg hangzik:

„A félig kikészített sás fontos kiviteli cikk lehetne és számos külföldi cég fordult már hozzánk ily cikk beszerzési forrása tárgyában. — A kivitelt érdekében széles körben értesüléseket szerezünk be, részben a hazai kereskedelmi és iparkamaráktól, részben pedig magánosoktól, de mindkét részről azon információt nyertük, hogy a sást kitermelő háziiparos, a kitermelt készletet maga dolgozza fel, áruba nem bocsájtja.

Tehát keresik a sást külföldre is. — Bizonyára jól meg is fizetnének érte.

Tudtunkkal a Tisza mentén, sőt a Hortobágy mentén is igen sok sás terem.

De mindenütt csak annyit vág-nak le, a mennyi épen elégséges a szükségletre. A többi ott rothad, senki fel nem használja.

A nádudvariak híresek a gyékény készítésről és a kamara Nád-

udvar község háziiparának fejlesztésére 1500 koronát szánt azon 10.000 koronából, melyet a földmívelési miniszter ígért háziipar fejlesztésre, de sajnos vissza vont, vagy jobb időkre halasztott.

Gazdáinknak kellene ezen ügyet a kezükbe venni és sás kitermelési szövetkezetet létesíteni, egybekötve nemes füz termelésével, bizonyára nagy jövedelemmel járna és egy kiviteli cikkünkkel több lenne.

* **A IV. felolvasó est műsora.** A kath. főgimnázium dísztermében most csütörtökön d. u. 5 órakor tartandó felolvasó est műsora a következő:

1. *Magyar dalok*, cimbalmon előadja Kádár Ilona.

2. *E. Kovács Gyula: Petőfi ébredése*, szavalja Farkas Antal.

3. *Az egér*, novella a szabadságharc korából, írta és felolvassa Roskowitz Arthur.

4. *Kuthen M A menyasszony*, szavalja Fehér Margit.

5. *A kurucköltészet és a szabadságharcoköltészet*, írta és felolvassa Majoros Béla tanár.

6. *Opera részlet 1848-ból*, éneklí Karacs Imre, zongorán kíséri Drumár János.

Jegyek előre válthatók Kontsek Géza és Riesz Lipót kereskedéseiben. Előadás napján pedig a főgimnázium kapusánál.

* **Hol van a legtöbb pénz?** Ez a kérdés olyan, melyre sokféle felelet várható. Mi ezuttal nem az egész világ kincseiről edünk hirt, csupán azt akarjuk feltüntetni, hogy a *vidéki nagyobb városok takarékpénztáraiban* mennyi pénz van. Husz nagyobb város közt első helyen áll Pozsony; vagyis a pozsonyi takarékpénztárakban helyeztek el legtöbb pénzt, közel hatvan milliót. *Debrecen hatodik* a sorban nálunk *huszonhat* millió van a pénztintézetekben. Ime egy kis kimutatás arról, hogy a vidék husz városának takarékpénztáraiban mennyi a kincs?

Pozsonyban van	— — —	58 millió
Aradon	— — —	48 „
Nagyváradon	— — —	33 „
Nagyszebenben	— — —	32 „
Temesvárott	— — —	31 „
Debrecenben	— — —	26 „
Kassán	— — —	25 „
Kolozsvárott	— — —	24 „
Miskolcon	— — —	23 „
Pécsett	— — —	23 „
Szegeden	— — —	22 „
Székesfehérvárott	— — —	20 „
Győrött	— — —	19 „
Szabadkán	— — —	16 „
Brassóban	— — —	16 „
Sopronban	— — —	15 „
Fiumében	— — —	14 „
Hódmezővásárhelyt	— — —	11 „
Nagykanizsán	— — —	11 „
Kecskeméten	— — —	10 „

* **Szerencsétlenül járt pályafelvigyázó.** Sulyosan megsérült embert szállítottak tegnap délbén a hadházi állomásról kórházunkba. *Lendvai* Miklós állam vasuti pályáőr a szerencsétlenül járt ember. Tegnap ugyanis Debrecenbe akart beutazni és amiatt a még haladó moz-

donyra készült felszállni, lába megcsuszott és oly szerencsétlenül került a gép kerekai alá, hogy egyik lába teljesen szétroncsolódott. Súlyos sébével beszállították a kórházba, hol életének megmentése céljából egyik lábát még a délután folyamán levágták.

* **Művészek baleset-biztosításai.** A művészek baleset elleni biztosításának kezdeményezője állítólag Patti Adelina volt. Hangját — elvesztés estére — minden egyes hangverseny fellépés alkalmával esedékes 500 K. díj ellenében 25000 koronára biztosította. Paderewski kezét 250.000 K.-ra biztosította, azonkívül minden egyes hangversenyre külön 38000 K.-ra, Hofmann József minden egyes ujját 25000 K.-ra Kubelik Jan pedig bármely eshetőség ellen, mely fellépésben akadályozhatná, minden hangverseny alkalmára 50000 K.-ra, azonkívül teljes rokkantság esetére 250000 koronára biztosította magát.

* **Sértésvész Sámson községben.** Sámson községben nagy mérvű sértésvész lépett fel, miért a községet zár alá vették. A vész, mint a vizsgálat kiderítette, Debrecenből szállított állatokat vitték át. A hatóság mintegy 26 darab hullott sértést ásatott el, amidőn azokat eladás céljából Debrecenbe akarták szállítani.

* **Bibliai-statisztika.** Az angol bibliársaság, melyet Wilberforce William, híres püspök és a rabszolgafelszabadítás bajnoka, száz év előtt alapított, jubileuma alkalmából érdekes kimutatást közöl az általa terjesztett biblia számárnyáról. E szerint a társaság feonállása óta 185 millió bibliát adott ki 430 nyelven és dialektusban. A napi kiadás átlag hétszáz font sterlingre rug. A társaság pénztárába hagyatékok utján óriási összegek folynak be, azonkívül egyéb adakozók is bőségesen, jelenkeznek. Csak a minap történt meg, hogy a társaságnál egy ismeretlen ur jelent meg s anélkül, hogy kiletét elárulta volna, egy darab ezer fontos bankjegyet adományozott.

Londonból sürgönyzik: A bibliai társulat 100 éves ünnepe alkalmából istentisztelet volt a Szt. Pálegyházban, amelyen a királyné és a walesi hercegi pár is jelen volt. A király távolmaradása a Reuterügynökség jelentése szerint nem jelenti állapotának rosszabbá fordulását. A király valószínűleg a jövő hét elején elhagyja a betegágyát.

* **Aki kertjét szerereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar az fedezze meg** szükségletét Mautner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. sz. A cég idei árjegyzéke, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő, megvakon kívül még a különösen, érdekes és meglepő konyhakerti- és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

* **Meghívó.** A folyó hó 6-án felfüggesztett ipartestületi betegsegélyző pénztári közgyűlés folytatólagos megtartásának határidejéül folyó hó 13 napjának délelőtt 10 órája állapított meg. Midőn az érdekelteket erről értesítjük, egyúttal mihez tartás végett közöljük, hogy ezen közgyűlésen a pénztári alapszabály 26 §-a értelmében csakis közgyűlési kiküldöttek jelenhetnek meg, akik részére az „Igazoló-jegy”-ek ki kézbesíteteni fognak. A debreceni ipartestületi betegsegélyző pénztár elnöksége.

* **Kéménytűz.** Tegnap hajnalban tűz ütött ki Dors Hugó asztalos postakerti

műhelyében. — A műhely kéménye gyuladt ki de szerencsére sikerült hamar eloltani.

* **Meghívás.** A debreceni ipartestület kebelében szervezett békéltető bizottság alapszabályainak 2-ik §-a értelmében a békéltető bizottság 72 rendes és 48 póttagból áll. Mivel a rendes tagok felerésze pedig a testülethez tartozó iparosok összes segédei által maguk közül választott segédekből áll, felhívom Debrecen sz. kir. város képesített ipart üző összes segédeit, hogy a nevezett békéltető bizottság segéd tagjainak, ugyszintén az ipartestületi betegsegélyző pénztári közgyűlési kiküldött segéd tagok megváasztására folyó évi március hó 13-án (vasárnap) délelőtt 9 órakor az „Iparos-otthon” disztermében (Simonnffy-utca 1, szám. III-ik lépcső, 2 emelet) tartandó segédgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Tárty: 1. 36 rendes és 36 békéltető bizottsági póttag választása. 2., 60 ipartestületi betegsegélyző pénztári közgyűlési kiküldött választása. Debrecen. 1904. február 19. Végh Gyula főkapitány helyettes, mint elsőfoku iparhatóság.

* **Halálozások.** A tegnapi nap halottai: Tokai Juliánna 3 éves. Szatmári Sándor ev. ref. 56 éves. Csóka Eszter ev. ref. 1 hónapoe. öz. László Istvánné ev. ref. 88 éves. öz. Szifágyi Józsefné ev. ref. 61 éves. Arany Mihály ev. ref. 64 éves. Tóth János róm. kath. 82 éves.

* **Elűnt jeggyűrű.** Nagy András Csokonai utcai lakos tegnap a cselédjére panaszkodott a rendőrségen. Azt állítja u. i. hogy míg ő nem volt otthon, a szekrénybe lévő jeggyűrűjét Karsai Eszter, ki mint cseléd szolgált nála, ellopta. A vádra a rendőrség megindította a vizsgálatot, mely bizonyára rövidesen kideríti, hogy mi van az elűnt gyűrűvel.

* **A feltört persely.** Miskovszki Pálné tett jelentést tegnap a rendőrségen, hogy a minap amíg ő a postán leveleket adott fel, addig valaki a bezárt szobájába hatolt s egy szekrényen álló perselyből 10 koronát elvitt. A persely mintegy 22—23 koronát tartalmazott, amiből a becsületes tettes csupán 10 koronát emelt el. Panaszában Boskovics Máttyás ház mestert gyanusítja. A rendőrség a panasz nyomán halad s eíbb utóbb kideríti a váoságot.

* **A talált pénz.** Szücs Sámuel tett panaszt a rendőrségen Spitzer Jatafalvi szőlő telepi koresmárosné ellen. A panaszos azt állítja, hogy a fia a 13 éves István gyerek a minap az említett szőlő mellett egy darab 10 koronás aranyat lelt s a közelben álló koresmárosné elvette tőle. Ezzel szemben a koresmárosné azt mondja, hogy a pénz az övé volt, ő vesztette el. A veszekedő feleket a rendőrség fogja összehökíteni, kikutatván, mi igaz a dologból.

* **Lovassági markotányos üzlet.** A temesvári hadtest-parancsnokság intendánsága a debreceni rendes lovassági laktanya markotányos üzletére pályázatot hirdet. A szerződés 1904. évi május 1-étől 1905. évi április végéig való érvénnyel lesz megkötendő, amennyiben azonban különösen kedvező ajánlat tétetnek: 1906. évi dec. végéig való érvénnyel fog megköteteni. A versenytárgyalás 1904. évi március hó 21-én d. e. 10 órakor lesz a debreceni rendes lovassági laktanya parancsnoksága előtt megtartva. A hirdetmény és ajánlati minta a debreceni kereskedelmi és ipar kamara bejáratán kifüggesztetett. Nyomatványok ingyen a hadtest hadbiztosságánál és a laktanya

parancsnokság hivatalos helyiségében a hivatalos idő alatt (d. e. 9—12 ig) kaphatók, hol a közelebbi részletek iránt is készséges felvil gositás nyerhető. Bánatpénz 140 korona, mely 14 nap alatt 280 korona óvadékká egészítendő ki. Ajánlat irásban, 1 kor. bélyeggel ellátva közvetlen a laktanya parancsnoksághoz küldendők.

* **A didergő ember.** Tózsér Ambrus és Kovács Géza debreceni magyar államvasuti pályasírók Debrecen közelében a pályatest mellett egy nagyon hűzagos öltözetű, didergő emberre akadtak. A közrefogott ember Sós Istvánnak mondta magát és állítólag kisült volna róla, hogy szökött katoná. Illetékes körök majd el látják a baját ha tényleg az.

* **Apró rendőrség hírek.** *Megszökött cselédek.* Két gazda panasolta tegnap a bűnügyi-osztálynál, hogy cselédje megszökött. Venyige Ferenc gazdától Simicsán Julia és Gyórfi Józseftől Veréb István. A rendőrség előállítja a megszökött cselédeket. — *Garázda napszamos.* Süveg Ferenc azért került tegnap a rendőrség elé, mert egy Árpádtéri koresmában részegen botrányt rögtönzött. *Megbüntették.* — *Furcsa bosszu.* Furcsán boszulta meg magát Dobai Mari nevű cseléd egy Gömöri nevű fiatal emberen tegnap este. Egy Csapó utcai koresma előtt u. i. szóváltás keletkezett közöttük, mire Dobai egy csomó paprikát hirtelen a fiatal ember szemé közé szórt. Tettért a rendőrség elé került.

* **Rövid hírek.** *Beteg kapitány.* Szegedről írják, hogy az általánosan szeretett, 46 ik gyalogezred pótzászlóaljának kapitánya Rubár József súlyosan megbetegedett. A derék kapitány betegsége iránt általános a részvét Szeged városában. — *Uj állami óvó.* A Szeged városához közel fekvő Dorozsma segélyt kért az államtól kisedővő felállításához. Mint Szegedről írják a belügyminiszter 17.000 koronát engedélyezett e célra. — *Kinevezés.* A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a belügyminiszter Ajtay K. Barna dr. segédfogalmazót főispáni titkári minőségben szolgálattételre Csongrád vármegye főispánja mellé kirendelte. — *Zsebmetsző a templomban.* Mint Pécsről írják, valami Mémje Döme nevű esavargót fogtak el tegnap ott, amint a templomban imádkozó egyik intelligens urinó tárcáját kilopta zsebéből. A zsebtolvajt még a templomban azonnal elcsipték, honnan nem tudott hirtelen kimenekülni. — *Erdekes kiállítás lesz aug. hónapban Veszprémben.* A kiállításon bemutatásra kerül az ős Bakonyvidék minden nevezetessége.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti-festészeti és fénykép nagytársasági műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

x **Alföldy Károly** tánciskolájában a tavaszi tanfolyam f. hó 12. szombatán este 6 órakor kezdődik. Beiratkozni bármely időben lehet, lakásom Péterfia u. 2. szám.

x **Felhő Rózi** legújabb felvételű fényképek után készült levelezőlapok kapható Pongrácz Géza papirkereskedésében Debrecen.

x **Férfi, női egyenruhákat** függönyöket, napernyőket legjutányosabban tisztít **Elek András Egyháztér 3 szám.**

x **Női-ruha szabónő,** aki Bécsben és Budapesten dolgoztam, elfogadok angol

és francia divat szerint a legizlésebb ruhakészítést. Vidéki megrendeléseket is ellátanak, Nógrády Sándorné, Piac utca 42 (Lamprecht-ház) az emeleten.

Használja a híres Hajdusági bajszpedrőt. Egy doboz 50 fill. Kapható. Debrecen Tóth Béla gyógyszerészában.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

Az orosz-japán háború.

Az oroszok által megvizsgált vasut.

London, márc. 7. A Standardnak jelentik tegnapi kelettel: A sin-min-tuni vasuti állomást 300 főnyi orosz csapat szállotta meg 1s minden táviratot ellenőriznek. Mivelhogy a vasut és táviró a kínai kormányé és nevezett hely semleges területen fekszik, az eljárás jogosulatlant.

Japán sebesültek szállítása.

London, márc. 7. A Standardnak jelentik Szjouból, hogy a Varjak cirkálóhadjó utolsó 22 megsebesült tengerészét ma a csemulpoi kórházból a Japán Vörös Kereszt egyik gőzösére szállították, hogy Japánba továbbítsák őket.

Japán csapatok partra szállítása.

London, márc. 7. A Daily Mail tudósítója táviratozza Csifuból tegnapi kelettel: Most jöttem Csinanpóából, hol nagybar készülődnek a japán csapatok partraszállítására. Már is erős gyalog csapat van ott. A főszereg a vezérkarral a jövő héten érkezik, de úgy hallom, hogy nem történik előrevonulás, míg nincs 100,000 ember Pjong-Jangban.

S Z I N H Á Z.

M Ū S O R:

Márc. 8. kedd: Casanova, daljáték.
Márc. 9. szerda: Brankovics György. színmű.
Márc. 10. csütörtök, először: Fecskék, daljáték.
Márc. 11. péntek: Fecskék, daljáték.
Márc. 12. szombat: Fecskék, daljáték.
Márc. 13. vasárnap d. u.: Fifin, daljáték, este: Magdolna, színmű.

(Pályzat a színházra.) A város tanácsa ma délelőtt rendkívüli tanácsulást tart, melyen véglegesen megállapítja s ennek alapján legközelebb kiírja a debreceni színházra a pályázati feltételeket.

A szegedi új színtársulat. A nagyobb vidéki városok színházának új társulatát már csaknem minden igazgató bemutatta. Némelyikét — ezek közt például Zilahi aradi társulatát — már erősen kifogásolták is a színügyi bizottságok. Janovits Jenő dr. szintén most terjesztette elő új társulatának névsorát, mely a szegedi lapok közlése szerint a következő:

Székely Irén koloraturénekesnő.
Kiss Irén vigjátéki színésznő.
Mészáros Giza vigjátéki szubrett és naiva.

Lónyai Piroska operett-szubrett.
Hettyei Aranka hősnő.
Somló Margit szende.
Sugár Jolán operett-szubrett.
K. Árpási Kata komika.
Cs. Almási Julia drámai anya.
Radó Anna énekesnő.
Kiss Mariska naiva.

László Gyula jellemszínész s bonvivant.

Bihari Ákos hős.

Mezei Péter kedélyes apa.

Mezei Mihály tenorista.

Leővei Leó komikus.

Szántó Gáspár baritonista.

Pataki József drámai apa.

Hetényi Elemér komikus.

Nógrádi Albert énekes-bonvivant.

Czakó Gyula szerelmes.

Csatár Győző apaszínész.

Parlagi Lajos síheder.

Müller Ottó karmester.

Debrecenben, ha jól tudjuk, április elseje az az ominózus határidő, melyen az új névsort megkapja a színházi bizottság.

Tannhauser előadása Temesvárott. Krecsányi Ignác Temesvárott előadta Wagner nagy dalművét, Tannhauser-t. A művészi törekvéseiben lankadatlan lelkes igazgató énekes szereplői óriási sikert arattak. Egyáltalán ha figyelemmel kísérjük a vidéki színpadok műsorát, azt az örvendetes jelenséget tapasztalhatjuk, — hogy a nagyobb színházak igazgatói a léhaságokat, táncos hülyeségeket, malacságokat már nem erőszakolják. Kolozsvárott, Szegeden, Temesvárott, Aradon, Pécsen, Nagyváradon, Kassán, Pozsonyban, Kecskeméten, szóval mindenütt adtak a télen nagy dalműveket, régi remek zenéjü nagy daljátékokat, egyetlen kivételt volt Debrecen, ahol egyetlen egy ily művet sem adtak elő. Továbbá a Vígsház hirhelt darabjai közül is Debrecenben került színre legtöbb. Szóval a mi más színpadokon szörványos jelenség, az minálunk rendszer volt az idén.

Pályázat az aradi színházra. Az aradi színházi bizottság már kiírta május elsején lejáró határidővel a pályázatot az aradi színházra. E szerint a szerződést három évre kötik meg az új igazgatóval. Bevették a szerződés pontjai közé azt is, hogy a m. kir. dalszínház, nemzeti színház és népszínház darabjain kívül más színházakban színre került darabok előadásához a színházi bizottság engedélye kell. Ime tehát minden vonalon megindult a védekezés a színpadi föltemességek idegenből behurcolt fekélye ellen. Ha ez az egészséges áramlat így erősödik, a közönség izlése megint megtisztul és a lábbal, hastáncal és megnevezhetetlen testrészeikkel hódító álművésznőcskék magint leszorulnak a brettliere.

A temesvári társulat új tagjai. Krecsányi temesvári színtársulatánál virágvásárnapján nagy változások lesznek. Nem kevesebb mint tíz új elsőrendű tag érkezik a társulathoz. Ezek a következők: Haller Irma (Nagyvárad), Olteán Klotild (Budapest), Kápolnay Juliska (Nagyvárad), Répássy Gusztó (Arad), Almássy Iza (Budapest), Bejczy György (Arad), Keszler Ede (Nagyvárad), Kardos Andor (Pécs), Tábori Emil (Szatmár) és Irsai Leo (Budapest).

A színgazgató híradása. Kedden kerül színre Barna Izó 3 felvonásos operette a Casanova, a legutóbbi szereposztással.

Szerdán lesz a reprise Obernyik Károly 5 felvonásos szomorujátékának, melynek a címe Brankovics György. A szomorujáték felvonás címei a következő 1-ső felvonás Murat Szultán szerelme, 2-ik felvonás Az áldozatok, 3-ik felvonás A Török szövetség, 4-ik felvonás A Szultán kegyencnöje, 5-ik felvonás Az oroszán halála.

A darab főbb szerepeit Mészáros Margit, Havasi Szidi, Csige Ilonka, Püs-

pöky Rózsi, Székely Ilona, Csiky László, Klenovits György, Sebestyén Géza, Pataki Béla, Krasznai Ernő, Nagy János és Virágháty Lajos játszáák.

Csütörtökön lesz a premierje Konty József 3 felvonásos operettjének a Fecskéknek, melynek a szövegét Pásztor Árpád írta. Az operett főbb szerepeit R. Réthy Laura, Felhő Rózsi, Püspöky Rózsi, Havasi Szidi, Mezei Andor, Iványi Antal, Szilágyi Aladár, Pataki Béla, Virágháty Lajos és Szalay Károly játszáák. A Fecskék csütörtöki premierjére az utalványjegyek nem lesznek érvényesek.

MULATSÁG.

A Kossuth-dalkör estélye. A „Kossuth Dalkör“ március hónap 14-én a „Bika“ szálló dísztermében zártkörű Dalestélyt tart. Belépti díj személyenként 2 korona. — Család-jegy 3 személyre 4 korona. Kezdeté este 8 és fél órakor. Az estély műsora: 1. Nyitány. Kiss Béla zenekara által. 2. Himnusz Erkel Ferentől. Zenekar kísérettel előadja a dalkör. 3. a) „Talpra magyar“ Petőfitől. Szavalja: Ungvári Sanyika, b) „Talpra magyar“ ifj. Szotyori Nagy Károlytól. Előadja a dalkör. 4. Kossuth dala, Gál Ferentől. Előadja a dalkör. 5. Honvéd zászló, Kernertől. Előadja a dalkör. 6. „Kossuth induló“ Mérytől. Előadja a dalkör. A műsor után tánc lesz.

TAVIRATOK.

Politikai hadüzenet.

Budapest, márc. 7. Tisza István gróf Bécsből este visszatérve egyenest a szabadelvű pártkörbe hajtattott, hol sajnálattal értesült a házmái obstrukciós jeleneteiről. A holnapi ülésen javasolni fogják, hogy Tisza indítványát a szerdai ülés napirendjére tűzzék ki. A tárgyalás csütörtökön kezdődne. A szabadelvű párt erősen összetart. Ha igaz a hír, hogy az ellenzék nem engedi meg Tiszának indítványa megokolását, az esetben Tisza azt megokolás nélkül fogja tárgyalás alá bocsájtani. A Kossuth párt esti értekezletén egyhangulag elhatározták, hogy minden eszközzel megakadályozzák Tisza indítványát.

Késő este a Szederkényi-párt helyiségében megjelentek az összes ellenzéki pártok kiküldöttei, együtt tanácskoztak és elhatározták, hogy Tisza indítványának tárgyalását és a míg ezt vissza nem vonja, addig minden javaslat tárgyalását megakadályozzák és az obstrukció minden fegyverét felhasználják a Tisza kabinet megbuktatására.

Tisza István a királynál.

Bécs, márc. 7. Ő felsége Kkuen Héderváry Károly gróf megesketése előtt magánkihallgatáson fogadta Tisza gróf miniszterelnököt.

Beck báró Berlinben.

Bécs, március 7. Az osztrák-magyar közös hadsereg képviselőjében Beck báró tábornagy, a vezérkar főnöke Berlinbe utazik Aaldersle elintézésére.

Kihallgatások a királynál.

Bécs, március 7. A mai általános kihallgatásokon O felsége többek közt fogadta Gulner Dezső és Zsilinszky Mihály államtitkárokat, valamint Győry Árpád kamarást.

Héderváry esküje.

Bécs, márc. 7. O felsége ma délelőtt 10 órakor eskettette fel Khuen-Héderváry Károly grófot, az ujonnan kinevezett személye körüli minisztert. — Az ünnepies aktuson Festetich Taszilo gróf

zászlósúr és Tisza István gróf miniszterelnök, ki e célból reggel érkezett Budapestről ide, működtek közre. Az eskümintát Vértessy Géza miniszteri tanácsos olvasta fel.

O felsége Khuen-Héderváry gróf személye körüli miniszterét felesketése után magánkihallgatáson fogadta. — Az audiencia után a magyar miniszterium palotájába ment, hol a tisztviselőkar fogadta, élén Vértessy Géza miniszteri tanácsossal, ki melegen üdvözölte a minisztert. A miniszter az üdvözlést elismerő szavakkal köszönte meg.

Főispán változás.

Budapest, márc. 7. Képviselői körökben elterjedt hírek szerint Beniczky Ferenc Pestvármegye főispánja legközelebb nyugalomba vonul. Utódjául Nemeskéri Kiss Pál volt földmívelési államtitkárt emlegetik.

Öngyilkos önkéntes.

Temesvár, márc. 7. Ruda László egy éves önkéntes tanárjelölt ma reggel a kaszárnya tantermében szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Az öngyilkosságot adósságai miatt követte el.

140—1904 v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságának V 46—II.—1904 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint debreceni par keresk. bank részére Alt Henrik és Deutsch Ignác debreceni lakosoktól 100 kor. tőke, ennek 1903 évi november hó 10 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 53 kor. 78 fill. perköltség erejéig, 1904 évi Január hó 16-n bírólilag lefoglalt és 870 kor 80 fillerre becsült áru állványok, varrógépek, butorok és egyéb ingóságok 1904. évi március hó II-én dél u. 3 órakor kezdetét veendő és Derecanben Piac u. 67 és Miklós u. 19 sz. a megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1904. évi február hó 21-én.

Bóldogh Zs
bírói kiküldött.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debrecen, Kistemplombazár.

Ujonnan átalakított divatáruház.

Külön szőnyeg-osztály.

Agy- és asztalterítők, Butorszövetek. Kocsi takarók, Függyönyök, Linoleum

Lópokrócok.**Óriási raktár.****Tanctanítási jelentés.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy folyó hó 9-én, szerdán a „KORONA“ című táncteremben (Csapó-utca 17. sz.) az új táncanfolyamot megnyitom.

Tandij 10 korona.

Zenedij 4 korona.

Maganórákat is adok, tetszés szerinti időben. — Minden vasárnap kisbált rendezek.

Beiratásokat elfogadok a mai naptól lakásomon vagy este a tánciskola helyiségében 7 órától.

A tanítást magam végezem.

Maradtam tisztelettel:

Schaf János,

táncitanító. Csapó-utca 17. szám

Virágot kedvelő és kert gazdák közönségéhez!

Van szerencsém tavasz beáltával tisztelettel figyelmükre felhívni arra, hogy nálam csakis legjobb minőségű és legmegbízhatóbb fajok, kipróbált jó csiraképességgel **vetemény és virágmagvak kaphatók.**

Megnyugvásom az, hogy 18 évi ittlétem alatt magas polcra emeltem a helyi kertészetet.

kiváló tisztelettel

Paczelt János.

INGYEN

kapja március hóban bárki a
Gajári Ödön szerkesztésével
megjelenő

„AZ UJSÁG“

független politikai napilapot, a ki már most, ha csak egy hónapra is, beküldi az előfizetési összeget április hó 1-től számítva azzal a kötelezettséggel, hogy májusban és júniusban fogja járati alapot

AZ UJSÁG husveti ajándékát, a gyönyörűen illusztrált „Az én Kortársaim“ című Mikszáth-Albumot minden féléves előfizető megkapja, szintugy minden előfizető, a ki negyedévre fizet elő, de kötelezi magát a következő negyedévre is az előfizetési összeget beküldeni vagy a ki havonként fizet elő, de kötelezi magát havonként AZ UJSÁG-ra legalább félévig előfizetni:

AZ UJSÁG főmunkatársai: Herczeg Ferenc, Kozma Andor, Kóbor Tamás, Mikszáth Kálmán, Kenedi Géza

Előfizetési árak: 1 hóra 2 K. 40 f. egy negyedévre 7 K.

Megrendelő cím: **AZ UJSÁG kiadóhivatala,**
Budapest, Kerepesi-ut 54.

Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal, de sokkal célszerűbb az előfizetési összeget már most ha csak egy hónapra is április 1-től a kiadóhivatalhoz beküldeni, mert ebben az esetben a fentiek szerint amugy is egész hónapon át, márciusban ingyen küldi a kiadóhivatal a lapot.

Telefon
186

Szakszerű munka még a legolcsóbb. Villam mű berendezések kizárólag FÖLDVÁRY L. debreceni első electro-mechanikus készít a legtartósabban Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél másfél — évi. javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házi csengők felszerelése és villamos szabólampek raktára villanyos házi csengők és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

A Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet.

Értesíti szövetkezete tagjait, hogy kölcsönöket f. hó 15-től kezdődőleg folyósít.

(Hetenkénti kölcsönkamat törlesztés)

Betétkönyvek váltása naponta a hivatalos órák alatt eszközölhető. (1 törzsbetét 50 fill. 25 kr.)

az Igazgatóság.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki nyavalyatörés, görcs, és más ideges állapotba szenved, kérjen iratott, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hattyu gyógyszerár által Majna Frankfurt.

Modern kárpitos és diszító.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy Szwarc Vilmos butorgyáros urtól kiléptem, hol huzamosabb ideig mint kárpitos és diszító művezető működtem.

Piac-utca 40. szám alatt, az udvarban

kárpitos és diszító műhelyt a mai kor igényei szerint rendeztem be.

Több évi külföldi valamint a főváros előrangú üzleteiben szerzett tapasztalataim után képes vagyok a legkényesebb izlelések megvalósítására.

Angolvalódi bőr munkákban specialista

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri, kiváló tisztelettel
KÖHLER LAJOS,
modern kárpitos és diszító.

10 HP cséplőgép, Clayton és Shuttleworth gyártmányu, Debrecenhez nagyon közel 500 koronáért eladó. Szücs Ödön Budapest VI Nagy-Mező utca 66.

Aki olcsón, jól, praktikusán

és modernül

építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához

DEBRECENBEN, Hunyadi-utca 21. szám.

Templomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozásokot vagy bármily építkezési munkákat helyben vagy vidéken olcsón a legjobb kivitelben elvállal. Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít tervek kölcsönvételt stb.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FŐTÉR 31-İK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrpoló kenőcsét,

mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szepő s egyéb tisztálanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használ-

Harmat-arcpor, mely az arcnak

landó poudert, a Harmat-arcpor, üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoboz** ára 50 fill. **Nagyobb** ára 1 és 2 kor. **A Molitergin** a legkiválóbb

arc s különösen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek helyeszerű légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Molitergin** ára 1 korona.

Mihalovits J. gyógyszerára a „Kigyó“-hoz Debrecen.

Növényi-hajszesz. Dr. Borsos-féle Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását,

a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. **1 üveg hajszesz** ára 1 vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle **Növényi hajkenőcs.**

Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Egy tégelyhajkenőcs ára 1 korona **Iztelen csukamájolaj**

A Mihalovits-féle teljesen izetlen szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor.

China vas-bor.

Conduangó-bor.

Pepsin-bor.

Egy üveg ára
1 korona 60 fill

Szemerodni borból kiváló gondal készült gyógyborok, melyek gyógytéték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.